

Oppgave 1

Deriver funksjonene

$$(a) f(x) = x^2 - 2x + e^\pi \qquad (b) g(x) = x^2 \ln 7x$$

$$(c) h(x) = \sqrt{e^{3x} \sin x}$$

Løsning.

- (a) Denne deriverer vi rett frem, det eneste vi trenger å huske er at e^π er en konstant, og derfor deriveres bort. Vi får

$$f'(x) = 2x - 2 + 0 = 2x - 2. \qquad (L1)$$

- (b) Her må vi bruke produktregelen, $(u \cdot v)' = u' \cdot v + u \cdot v'$. Vi får

$$g'(x) = (x^2)' \cdot \ln 7x + x^2 \cdot (\ln 7x)' \qquad (L2)$$

$$= 2x \ln 7x + x^2 \cdot \frac{1}{7x} \cdot 7 \qquad (L3)$$

$$= 2x \ln 7x + \frac{7x^2}{7x} \qquad (L4)$$

$$= 2x \ln 7x + x. \qquad (L5)$$

- (c) Her må vi både bruke kjerneregelen og produktregelen. Minner om at $(\sqrt{x})' = 1/(2\sqrt{x})$. Vi får

$$h'(x) = \frac{1}{2\sqrt{e^{3x} \sin x}} \cdot (e^{3x} \sin x)' \qquad (L6)$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{e^{3x} \sin x}} \cdot ((e^{3x})' \sin x + e^{3x}(\sin x)') \qquad (L7)$$

$$= \frac{1}{2\sqrt{e^{3x} \sin x}} \cdot (3e^{3x} \sin x + e^{3x} \cos x) \qquad (L8)$$

$$= \frac{e^{3x}(3 \sin x + \cos x)}{2\sqrt{e^{3x} \sin x}} \qquad (L9)$$

Oppgave 2

Regn ut integralene

$$(a) \int_0^2 3x^2 - 5x + \pi \, dx \qquad (b) \int \cos x \cdot e^{\sin x} \, dx$$

Løsning.

- (a) Denne integreres rett frem. Siden dette er et bestemt integral må vi huske å sette inn grensene. Vi får

$$\begin{aligned}\int_0^2 3x^2 - 5x + \pi \, dx &= \left[x^3 - \frac{5}{2}x^2 + \pi x \right]_0^2 \\ &= \left(2^3 - \frac{5}{2} \cdot 2^2 + 2\pi \right) - \left(0^3 - \frac{5}{2} \cdot 0^2 + 0\pi \right) \\ &= 8 - 10 + 2\pi = 2\pi - 2.\end{aligned}$$

- (b) Her må vi bruke variabelskifte. Vi setter $u = \sin x$, og får da

$$du = \cos x \, dx. \quad (\text{L10})$$

Vi får derfor

$$\int \cos x \cdot e^{\sin x} \, dx = \int e^{\sin x} \cdot (\cos x \, dx) \quad (\text{L11})$$

$$= \int e^u \, du \quad (\text{L12})$$

$$= e^u + C \quad (\text{L13})$$

$$= e^{\sin x} + C. \quad (\text{L14})$$

Oppgave 3

Løs likningene og ulikhetene

(a) $x^2 + 6x - 7 < 0$

(b) $\sqrt{8 - 8x} + 1 - x = 0$

(c) $\sin^2 x + 6 \sin x - 7 = 0$

Løsning.

- (a) For å vite når ulikheten er mindre enn null, finner vi først ut når den er lik null. Vi vil derfor løse

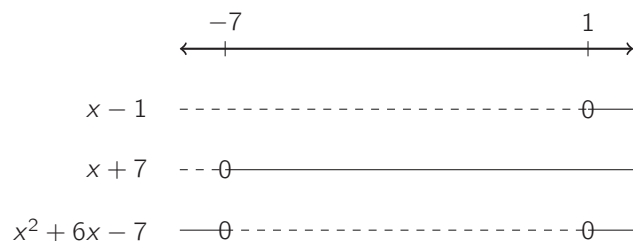
$$x^2 + 6x - 7 = 0. \quad (\text{L15})$$

Denne kan vi løse på kalkulator, ved hjelp av andregradsformelen, eller ved å tenke oss frem til to tall som ganges sammen til -7 og plusses sammen til -6 . Uavhengig av hvordan vi finner ut av det, finner vi ut at løsningen er $x = 1$ og $x = -7$. Dette betyr at vi kan faktorisere

$$x^2 + 6x - 7 = (x - 1)(x + 7). \quad (\text{L16})$$

Vi vet at denne er null når $x = -7$ og $x = 1$. Vi kan nå si at siden andregradslikningen har positiv koeffisient foran x^2 vil den først synke, så stige. Den må derfor gå fra positiv, så negativ, så positiv, og den vil derfor være negativ når x er mellom -7 og 1 .

Vi kan også se dette ved å tegne en fortegnslinje:

Vi ser av fortegnslinjen at $x^2 + 6x - 7 < 0$ når $-7 < x < 1$.

- (b) For å løse denne likningen vil vi først bli kvitt kvadratroten. Det gjør vi ved å flytte alt som ikke er en del av roten over på andre siden, og så opphøye i to.

$$\sqrt{8 - 8x} + 1 - x = 0 \quad (\text{L17})$$

$$\sqrt{8 - 8x} = x - 1 \quad (\text{L18})$$

$$(\sqrt{8 - 8x})^2 = (x - 1)^2 \quad (\text{L19})$$

$$8 - 8x = x^2 - 2x + 1. \quad (\text{L20})$$

Vi flytter så alt over på høyresiden av likhetstegnet, og får

$$0 = x^2 - 2x + 8x + 1 - 8 = x^2 + 6x - 7. \quad (\text{L21})$$

Denne andregradslikningen løste vi i forrige oppgave, og fikk da $x = 1$ og $x = -7$. Dette er våre to forslag til løsninger, men vi må nå huske at når vi opphøyet begge sidene i to så kan vi ha laget falske løsninger. Vi må derfor sette prøve på begge disse. Vi setter inn $x = 1$ i den originale likningen og får

$$\sqrt{8 - 8x} + 1 - x = \sqrt{8 - 8 \cdot 1} + 1 - 1 \quad (\text{L22})$$

$$= \sqrt{0} + 0 \quad (\text{L23})$$

$$= 0. \quad (\text{L24})$$

Denne løsningen stemmer derfor. Om vi setter inn $x = -7$ i den originale likningen får vi

$$\sqrt{8 - 8x} + 1 - x = \sqrt{8 - 8 \cdot (-7)} + 1 - (-7) \quad (\text{L25})$$

$$= \sqrt{64} + 8 \quad (\text{L26})$$

$$= 16 \neq 0. \quad (\text{L27})$$

Løsningen $x = -7$ er derfor ikke en løsning av den originale likningen, og vi sitter kun igjen med $x = 1$.

- (c) For å løse denne likningen ser vi at om vi setter $u = \sin^2 x$ så får vi en andregradslikning i u . Vi må løse

$$\sin^2 x + 6 \sin x - 7 = u^2 + 6u - 7 = 0. \quad (\text{L28})$$

Denne andregradslikningen har vi allerede løst, og vi vet at svaret er $u = 1$ og $u = -7$. Men oppgaven er ikke over, da vi må finne x . Vi må derfor løse

$$\sin x = 1 \quad (\text{L29})$$

$$\sin x = -7. \quad (\text{L30})$$

Den nederste av disse har ingen løsning, da $\sin x$ alltid er mellom -1 og 1 . Den øverste har kun én løsning i første omløp, som er $x = \pi/2$, eller $x = 90^\circ$. Alle løsninger får vi ved å legge til et valgfritt antall omdreining, så vi får

$$x = \frac{\pi}{2} + 2\pi k, \quad (\text{L31})$$

hvor k er et vilkårlig heltall.

Oppgave 4

Regn ut grensene

$$(a) \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 + 9x - 36}{x - 3}$$

$$(b) \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{\ln x - \sin x}{\cos x}$$

Løsning.

- (a) Det første vi burde sjekke når vi skal regne grenser er om vi bare får lov til å sette inn x -verdien. Her ser vi at vi ikke kan sette inn $x = 3$, da vi i så fall deler på 0, som ikke er lov. Vi må derfor prøve skrive om uttrykket slik at vi får lov til å sette inn $x = 3$. Vi faktorerer telleren.

For å faktorisere $x^2 + 9x - 36$ må vi finne nullpunktene til polynomet. Vi kan finne disse på kalkulator, ved hjelp av andregradsformelen, eller ved å prøve å finne to tall som ganges sammen til -36 og plusses sammen til -9 . Uansett metode vi bruker finner vi ut at nullpunktene er $x = -12$ og $x = 3$. Vi kan derfor faktorisere polynomet som

$$x^2 + 9x - 36 = (x + 12)(x - 3). \quad (\text{L32})$$

Vi kan nå regne grensen som følger

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 + 9x - 36}{x - 3} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x + 12)(\cancel{x - 3})}{\cancel{x - 3}} \quad (\text{L33})$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3} x + 12 \quad (\text{L34})$$

$$= 3 + 12 = 15. \quad (\text{L35})$$

- (b) Det første vi burde sjekke når vi skal regne grenser er om vi bare får lov til å sette inn x -verdien. Her ser vi at det ikke er noe galt i å bare sette inn $x = \pi$,

så vi får riktig svar ved å bare sette inn (teknisk sett: siden alle funksjonene involvert er kontinuerlige). Vi får

$$\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{\ln x - \sin x}{\cos x} = \frac{\ln \pi - \sin \pi}{\cos \pi} \quad (\text{L36})$$

$$= \frac{\ln \pi - 0}{-1} \quad (\text{L37})$$

$$= -\ln \pi. \quad (\text{L38})$$

Oppgave 5

En trekant har sidelengder $a = 12$, $b = 7$, og $c = 9$. Vi kaller hjørnet på motsatt side av a for A , motsatt side av b for B , og motsatt side av c for C .

- (a) Finn vinklene i hjørnene A , B , og C .
- (b) Finn arealet av trekanten.

Løsning.

- (a) Siden vi har tre sider i trekanten, kan vi finne en av vinklene ved hjelp av cosinus-setningen. Jeg velger å finne $\angle A$ først. Cosinus-setningen gir oss da

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2BC \cos \angle A. \quad (\text{L39})$$

Løser vi denne for $\cos \angle A$ og setter inn verdiene vi har, får vi

$$\cos \angle A = \frac{b^2 + c^2 - a^2}{2bc} \quad (\text{L40})$$

$$= \frac{7^2 + 9^2 - 12^2}{2 \cdot 7 \cdot 9} \quad (\text{L41})$$

$$= -\frac{1}{9}. \quad (\text{L42})$$

Vi bruker omvendt cosinus på $-1/9$ og får da at

$$a = 1,6821 = 96,38^\circ. \quad (\text{L43})$$

Nå som vi har en vinkel, kunne vi brukt sinus-setningen til å finne en av de andre vinklene, men om vi gjør dette vil vi ende opp med to mulige svar. Vi må da gjøre noe ekstra-arbeid for å finne ut hvilken av disse to mulige svarene som er riktige, så det letteste er nok å bare bruke cosinus-setningen på nytt, på en annen vinkel. Vi finner for eksempel b . Cosinus-setningen gir oss da

$$B^2 = A^2 + C^2 - 2AC \cos b. \quad (\text{L44})$$

Løser vi denne for $\cos b$ og setter inn verdiene vi har, får vi

$$\cos b = \frac{A^2 + C^2 - B^2}{2AC} \quad (\text{L45})$$

$$= \frac{12^2 + 9^2 - 7^2}{2 \cdot 12 \cdot 9} \quad (\text{L46})$$

$$= \frac{22}{27}. \quad (\text{L47})$$

Vi bruker omvendt cosinus på $22/27$ og får da at

$$b = 0,6184 = 35,43^\circ. \quad (\text{L48})$$

Nå som vi har *to* vinkler, kan vi finne den siste ved å huske at summen av vinklene i en trekant skal bli π , eller 180° . Vi får derfor at

$$c = \pi - a - b \quad (\text{L49})$$

$$= \pi - 1,6821 - 0,6184 \quad (\text{L50})$$

$$= 0,8411 = 48,19^\circ. \quad (\text{L51})$$

Merk at om vi starter med å finne vinkelen tilhørende den lengste siden (som er det vi har gjort her), vet vi at dette skal gi den største vinkelen. Om vi da bruker sinussetningen til å finne en av de andre to vinklene så vet vi at denne vinkelen må være mindre enn 90° , og vet derfor hvilken av de to vinklene vi får fra sinus-setningen som må være den riktige.

- (b) For å finne arealet av trekanten kan vi bruke arealsetningen. Jeg velger å bruke vinkel c , men man kan bruke en hvilken som helst vinkel, så lenge man bruker de tilhørende sidene i formelen. Vi får for eksempel

$$\text{Areal} = \frac{1}{2}ab \sin C \quad (\text{L52})$$

$$= \frac{1}{2} \cdot 12 \cdot 7 \cdot \sin 0,8411 \quad (\text{L53})$$

$$= 31,3. \quad (\text{L54})$$

Oppgave 6

En differensiallikning er gitt ved

$$y' + y \sin x = 0. \quad (1)$$

- (a) Finn den generelle løsningen av differensiallikningen.
(b) Finn løsningen som er slik at $y(0) = e^2$.

Løsning.

(a) For å løse denne differensiallikningen vil vi skrive den om som

$$f(y) dy = g(x) dx. \quad (\text{L55})$$

Vi gjør dette:

$$\frac{dy}{dx} + y \sin x = 0 \quad (\text{L56})$$

$$\frac{dy}{dx} = -y \sin x \quad (\text{L57})$$

$$dy = -y \sin x dx \quad (\text{L58})$$

$$\frac{1}{y} dy = -\sin x dx. \quad (\text{L59})$$

Vi integrerer så begge sider og får

$$\int \frac{1}{y} dy = \int -\sin x dx \quad (\text{L60})$$

$$\ln|y| = \cos x + C. \quad (\text{L61})$$

Vi løser denne for y ,

$$|y| = e^{\cos x + C} \quad (\text{L62})$$

$$= e^C e^{\cos x} \quad (\text{L63})$$

$$y = \pm e^C e^{\cos x} \quad (\text{L64})$$

$$= D e^{\cos x} \quad (\text{L65})$$

hvor D nå er en valgfri konstant. Den generelle løsningen er derfor

$$y(x) = D e^{\cos x}. \quad (\text{L66})$$

(b) Vi setter inn $x = 0$ i likningen og får

$$y(0) = D e^{\cos 0} \quad (\text{L67})$$

$$= D e^1 \quad (\text{L68})$$

$$e^2 = D e^1 \quad (\text{L69})$$

$$e = D. \quad (\text{L70})$$

Vi får derfor at $D = e$, og løsningen vi ser etter blir

$$y(x) = e \cdot e^{\cos x} = e^{\cos x + 1}. \quad (\text{L71})$$

Oppgave 7

Vi har gitt tre punkter

$$A = (1, 2, 1), \quad (2)$$

$$B = (2, 1, 3), \text{ og} \quad (3)$$

$$C = (-1, 4, 2). \quad (4)$$

Et fjerde punkt D ligger slik at $\square ABCD$ er et parallellogram.

- (a) Finn koordinatene til D .
- (b) Finn vektor $\overrightarrow{AB} \times \overrightarrow{AC}$ og bestem arealet til $\square ABCD$.
- (c) Finn en likning for planet som A , B , C , og D ligger i.

Løsning.

- (a) For at $\square ABCD$ skal være et parallelogram så må vi ha $\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{BC}$. Vi finner da punktet D ved å skrive

$$\overrightarrow{OD} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{AD} \quad (\text{L72})$$

$$= \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{BC}. \quad (\text{L73})$$

Vi har

$$\overrightarrow{OA} = [1, 2, 1] \quad (\text{L74})$$

$$\overrightarrow{BC} = [-1, 4, 2] - [2, 1, 3] \quad (\text{L75})$$

$$= [-3, 3, -1] \quad (\text{L76})$$

og derfor

$$\overrightarrow{OD} = [1, 2, 1] + [-3, 3, -1] \quad (\text{L77})$$

$$= [-2, 5, 0]. \quad (\text{L78})$$

Punktet D har derfor koordinatene $D = (-2, 5, 0)$.

Det finnes to andre «valg» av punktet D , nemlig at vi i stedet kunne sagt at vi måtte hatt $\overrightarrow{AD} = \overrightarrow{CB}$, eller at vi måtte hatt $\overrightarrow{CD} = \overrightarrow{AB}$. Om vi gjør en av disse valgene vil vi da i stedet få $D = (4, -1, 2)$ eller $D = (0, 3, 4)$. Valget av D jeg har gjort i den første utregningen er «mest riktig», da det er det eneste valget som er slik at om vi «går rundt» firkanten møter vi hjørnene i rekkefølgen

$$A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \quad (\text{L79})$$

men jeg vil gi full pott for alle tre svarene.

- (b) Vi regner først ut vektorene \overrightarrow{AB} og \overrightarrow{AC} og får

$$\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{OB} - \overrightarrow{OA} \quad (\text{L80})$$

$$= [2, 1, 3] - [1, 2, 1] \quad (\text{L81})$$

$$= [2 - 1, 1 - 2, 3 - 1] \quad (\text{L82})$$

$$= [1, -1, 2], \quad (\text{L83})$$

$$\overrightarrow{AC} = \overrightarrow{OC} - \overrightarrow{OA} \quad (\text{L84})$$

$$= [-1, 4, 2] - [1, 2, 1] \quad (\text{L85})$$

$$= [-1 - 1, 4 - 2, 2 - 1] \quad (\text{L86})$$

$$= [-2, 2, 1]. \quad (\text{L87})$$

Vi regner nå ut kryssproduktet på vår yndlingsmåte, jeg liker å se på det som en determinant:

$$\begin{vmatrix} \vec{e}_x & \vec{e}_y & \vec{e}_z \\ 1 & -1 & 2 \\ -2 & 2 & 1 \end{vmatrix} = \vec{e}_x(-1 \cdot 1 - 2 \cdot 2) - \vec{e}_y(1 \cdot 1 - 2 \cdot (-2)) + \vec{e}_z(1 \cdot 2 - (-1) \cdot (-2)) \quad (\text{L88})$$

$$= -5\vec{e}_x - 5\vec{e}_y + 0\vec{e}_z \quad (\text{L89})$$

$$= [-5, -5, 0]. \quad (\text{L90})$$

Parallelogrammet $\square ABCD$ er parallelogrammet utspent av \vec{AB} og \vec{AC} , så arealet er gitt ved lengden av $\vec{AB} \times \vec{AC}$. Vi får derfor at arealet blir

$$\text{Areal} = \|\vec{AB} \times \vec{AC}\| \quad (\text{L91})$$

$$= \|[-5, -5, 0]\| \quad (\text{L92})$$

$$= \sqrt{(-5)^2 + (-5)^2 + 0^2} \quad (\text{L93})$$

$$= \sqrt{50} \quad (\text{L94})$$

$$= 5\sqrt{2}. \quad (\text{L95})$$

- (c) Formelen for et plan gjennom et punkt $P = (x_0, y_0, z_0)$ med normalvektor $\vec{n} = [a, b, c]$ er

$$a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0. \quad (\text{L96})$$

Siden vårt plan skal gjennom A , B , og C , kan vi bruke $\vec{AB} \times \vec{AC}$ som normalvektor, og kan for eksempel bruke $P = A$. Vi får da

$$-5(x - 1) - 5(y - 2) + 0(z - 1) = 0 \quad (\text{L97})$$

$$-5x + 5 - 5y + 10 + 0 = 0 \quad (\text{L98})$$

$$15 = 5x + 5y \quad (\text{L99})$$

$$3 = x + y. \quad (\text{L100})$$

En likning for planet gjennom A , B , og C er derfor

$$x + y = 3. \quad (\text{L101})$$

Siden D ligger i samme plan, er dette da også en likning for planet gjennom alle fire.

Oppgave 8

I denne oppgaven skal vi bruke trigonometriske identiteter til å løse et ellers vanskelig integral.

(a) Vis at

$$\sin^2 x = \frac{1 - \cos(2x)}{2}. \quad (5)$$

(b) Bruk dette til å løse integralet

$$\int 2 \sin^2 x \, dx. \quad (6)$$

Løsning.

(a) Vi ser at på høyresiden av likningen står det $\cos(2x)$, og vi har fra dobbelvinkelformelen at

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x. \quad (L102)$$

Vi får derfor at

$$\frac{1 - \cos(2x)}{2} = \frac{1 - (\cos^2 x - \sin^2 x)}{2} = \frac{1 - \cos^2 x + \sin^2 x}{2}. \quad (L103)$$

Nå vil vi bruke formelen

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \quad (L104)$$

til å se at

$$1 - \cos^2 x = \sin^2 x. \quad (L105)$$

Det gir oss da at

$$\frac{1 - \cos(2x)}{2} = \frac{1 - \cos^2 x + \sin^2 x}{2} \quad (L106)$$

$$= \frac{\sin^2 x + \sin^2 x}{2} \quad (L107)$$

$$= \frac{2 \sin^2 x}{2} \quad (L108)$$

$$= \sin^2 x. \quad (L109)$$

Dette var akkurat det vi ønsket å bevise.

(b) Vi bruker likheten fra forrige oppgave, og får

$$\int 2 \sin^2 x \, dx = \int 2 \cdot \frac{1 - \cos(2x)}{2} \, dx \quad (L110)$$

$$= \int 1 - \cos(2x) \, dx \quad (L111)$$

$$= \int dx - \int \cos(2x) \, dx \quad (L112)$$

$$= x - \frac{1}{2} \sin(2x) + C \quad (L113)$$

Oppgave 9

Et andregradspolynom p er gitt ved

$$p(x) = x^2 + (2 - 2a)x + a. \quad (7)$$

- (a) Bestem a slik at $p(x)$ har $x - 1$ som faktor.
(b) For denne verdien av a , løs integralet

$$\int \frac{x+3}{p(x)} dx \quad (8)$$

Løsning.

- (a) At $p(x)$ har $x - 1$ som faktor betyr at vi må ha $p(1) = 0$. Vi får derfor

$$0 = p(1) \quad (\text{L114})$$

$$= 1^2 + (2 - 2a) \cdot 1 + a \quad (\text{L115})$$

$$= 1 + 2 - 2a + a \quad (\text{L116})$$

$$= 3 - a \quad (\text{L117})$$

$$a = 3 \quad (\text{L118})$$

For at $p(x)$ skal ha $x - 1$ som faktor må derfor $a = 3$.

- (b) Om $a = 3$ får vi at

$$p(x) = x^2 + (2 - 2 \cdot 3)x + 3 \quad (\text{L119})$$

$$= x^2 - 4x + 3 \quad (\text{L120})$$

$$= (x - 1)(x - 3). \quad (\text{L121})$$

Vi skal derfor løse

$$\int \frac{x+3}{(x-1)(x-3)} \quad (\text{L122})$$

og bruker da delbrøksoppspaltning. Vi vil finne A og B slik at

$$\frac{x+3}{(x-1)(x-3)} = \frac{A}{x-1} + \frac{B}{x-3}. \quad (\text{L123})$$

Om vi setter høyresiden på fellesnevner, og så fjerner nevneren fra begge sider, gir dette oss at

$$x+3 = A(x-3) + B(x-1). \quad (\text{L124})$$

Den raskeste måten å finne ut hva A og B er, er å sette inn $x = 1$ og $x = 3$ i denne likningen.

Om vi setter inn $x = 1$ får vi

$$1 + 3 = A(1 - 3) + B(1 - 1) \quad (\text{L125})$$

$$4 = -2A \quad (\text{L126})$$

$$-2 = A. \quad (\text{L127})$$

Om vi setter inn $x = 3$ får vi

$$3 + 3 = A(3 - 3) + B(3 - 1) \quad (\text{L128})$$

$$6 = 2B \quad (\text{L129})$$

$$3 = B. \quad (\text{L130})$$

Alternativt kan vi åpne parentesene på høyresiden av likning (L124), og få

$$x + 3 = (A + B)x - 3A - B. \quad (\text{L131})$$

Siden dette skal stemme for *alle* x så må tallet foran x og konstantleddet være samme på begge sider, og vi får

$$1 = A + B, \quad (\text{L132})$$

$$3 = -3A - B. \quad (\text{L133})$$

Løser vi dette likningssystemet får vi igjen $A = -2$ og $B = 3$.

Uansett ønsket løsningsmetode får vi at integralet blir

$$\int \frac{x + 3}{(x - 1)(x - 3)} dx = \int \frac{3}{x - 3} - \frac{2}{x - 1} dx \quad (\text{L134})$$

$$= 3 \ln|x - 3| - 2 \ln|x - 1| + C. \quad (\text{L135})$$